



PROMOCIJA BEZBEDNE VOŽNJE Sigurnije na dva točka

Da velika kompanija brinu o motokulturi, potvrđuje nedavno održana promocija bezbedne vožnje u okviru KAPAKI, koju su organizovali organizatori domaći motoklubovi "Javna" i firma Planer i kom pjevali DODG Rovo Sad. Na najvećem motoklubovskom testu dnu koji je do sada održan u Srbiji, profesionalni treneri bezbedne vožnje održali su godišnji kratak ali atraktivni kurs. Učesnici su dobili savete i informaciju o značajnoj izbora zaštitne opreme i motokulturskih gardefide. Kako je sam događaj bio namenjen kupcima, vrlo bitno ga je učinio predstavljen, u maloj zemlji podržavan, jeste to što su DODG Rovo Sad i Javna naglasili stavili na edukaciju i povećanje bezbednosti motokliza kao najprioritetnije grupe u Srbiji.

NISSAN NP300 NAVARA Podiže standarde

Nova 12. generacija Nissrovog popularnog modela "Navara", koja je spremna za nastup na tržištu, predstavlja revolucionarnu promenu kampanje, podiže lestirnu standarda u svom segmentu, ali mnogim tehničkim poboljšanjima. Osim prenovljenog modernijeg dizajna, pažnja je posvećena i na poboljšanje bojenja, pa su za "Navaru" primenjene originalne "savarna žuta" i "zemljano bronza". Izdvojeniji pojavi ekspozicije i čineva LED svetla. Unutrašnjost je poboljšana i na nivou je poboljšala "navara", pa je na osnovu kampanje.



zali veliki izbor motornog motokulturologičkog. Što se tiče motora, predviđen je ponavljanje 2.5 dizele i 2.5 benzinske, a pogon je na svim točkovima i 190 KS, a pogon je na svim točkovima.

TEHNOVANJA Otvorena prodavnica u Novom Sadu

Sve koji se interesuju za automobilske tehnike obradovace vest da je u Novom Sadu otvorena prodavnica Tehnovanja u kojoj se mogu pronaći proizvodi za opremanje vozila poput različitim MP3 i DVD plejerima, ali i auto navigacije i drugih automobilskih gadžeta. Posetioce mogu da isprobaju mnogobrojne uređaje, odmah da odaju u posebne dizajnerske kabinete gde mogu osjetiti da li audio i video opreme. Prvi maloprodajni objekat malice se u samom centru grada - u Džoni Džonji ulici broj 25.



PROMOTIVNA TURISTIČKA KAMPANJA Upoznajte Srbiju

Odgovorniji letnje promotivna kampanja Turističke organizacije Srbije i Ministarstva trgovine, turizma i te kulture, koja je u okviru projekta "Upoznajte Srbiju" realizovana. Kampanja se sastoji od različitih aktivnosti, uključujući izdavanje letaka, brošura i drugih promotivnih materijala. Cilj je privući više turista u Srbiju i predstaviti joj sve što ima da ponudi.



PRVI SOLARNI ŠISTEM U BANJI KOVLJACI Suncem greju vodu i peloid

Prvi solarni sistem u Banji Kovljaci, koji koristi sunčevu energiju za zagrevanje vode i peloida, otvoren je za posetioce. Sistem je instaliran na terasi objekta i omogućava gostima da se opuste i oporave od umornosti. Solarni sistem je ekološki i ekonomičan, a omogućava gostima da se opuste i oporave od umornosti. Solarni sistem je ekološki i ekonomičan, a omogućava gostima da se opuste i oporave od umornosti.

DRIFT ŠAMPIONAT SRBIJE Dim guma u Beogradu

U Beogradu se održao drift šampionat Srbije, u kojem su učesnici takmičili u brzini i preciznosti. Takmičenje je bilo veoma zanimljivo i privuklo je veliku publiku. Pobednik je bio vozač iz Beograda, koji je pokazao izvanredne veštine. Šampionat je bio organizovan od strane lokalnih organizacija i imao je veliki uspeh.



MARKIRANJE GORIVA Kontrola na pumpama

U okviru programa markiranja goriva, na pumpama su postavljene kontrolne tačke. Ovo omogućava nadležnim organima da kontrolišu kvalitet i količinu goriva. Markiranje je potrebno kako bi se osiguralo da vozači dobijaju kvalitetno gorivo po pravilnoj ceni. Ovo je važna mera za zaštitu potrošača i održavanje konkurentnosti na tržištu.



UPOZORAVAMO!

Kad je i razum spakovan

Zbog tolike potrošnje goriva, vozači se moraju opremiti odgovarajućom opremom. Ovo uključuje kvalitetne gume, održavanje motora i pravilnu upotrebu vozila. Bezbedna vožnja zahteva pažnju i odgovornost. Uvek se držite pravila bezbednosti i budite sigurni na putu.



XROSS CHALLENGE Enduro izazov na Kopaoniku

Enduro izazov na Kopaoniku je popularna aktivnost koja privlači ljubitelje prirode i sporta. Učesnici se opremljuju specijalnom opremom i izlaze na teren. Ovo je izazovna aktivnost koja zahteva fizičku pripremu i opremljenje. Kopaonik je idealno mesto za takve aktivnosti, sa prelepim pogledima i čistim vazduhom.

AUTO-KAMP Novina u ponudi Zlatibora

Novina u ponudi Zlatibora je auto-kamp, koji omogućava vozačima da se odmore i oporave od umornosti. Auto-kampovi su idealna opcija za vožnju kroz prirodu. Oni su opremljeni svim neophodnim stvarima za udobnu noć na otvorenom. Zlatibor je prekrasno mesto za auto-kampovanje, sa prelepim prirodnim lepotama.



PERNO RICARD Mobilni otkriva pijanstvo

Mobilni otkriva pijanstvo je inovativna tehnologija koja omogućava vozačima da proveravaju svoje nivo alkohola u krvi. Ovo je važno za bezbednu vožnju i zaštitu drugih učesnika u saobraćaju. Perno Ricard je vodeći proizvođač takvih uređaja, koji su jednostavni za upotrebu i precizni u merenju.

BMW X3 Drugo poglavlje

Drugo poglavlje BMW X3 predstavlja novu generaciju ovog popularnog modela. X3 je opremljen najnovijom tehnologijom i ima poboljšane performanse. Ovo ga čini idealnim izborom za vožnju kroz grad i na otvorenom. BMW X3 je sinonim za kvalitet i pouzdanost.

KAKO KORISTIMO KLIMA-UREDAJ Kod majstora tek kada zagusti

Koliko često vozači idu kod majstora za klima-uređaje i da li znaju koliko razliku treba napraviti između spojašnje temperature i one u kabini? Ovo je važno pitanje za vozače, jer nepravilno podešavanje može dovesti do neefikasnosti uređaja i povećanja potrošnje goriva.





MARKIRANJE GORIVA

Kontrole na pumpama

Uvođenje programa markiranja goriva podrazumeva i česte kontrole benzinskih pumpi. Prema Uputstvu za markiranje derivata nafte, objavljenom u Službenom glasniku, ekipe za kontrolu neće zaobići nijedan maloprodajni objekat u Srbiji. Tačnije, ovo uputstvo određuje da će svaka pumpa biti proverena najmanje jednom u 12 meseci. S druge strane, još kada je markiranje počelo, tadašnja ministarka energetike Zorana Mihajlović je u izjavi za emisiju SAT rekla da će godišnje biti preko 3.000 kontrola, a budući da u Srbiji ima blizu 1.200 pumpi, jasno je da će mnoge tokom godine biti proverene više puta.

Podsećamo, program markiranja goriva je u Srbiji krenuo početkom ove godine, da bi se uveo red na tržište naftnih derivata. On se zasniva na tome da se u sve gorivo koje regularnim kanalima dolazi na tržište dodaje vrlo mala količina supstance zvane nanomarker. Ako se pri kontroli na benzinskoj pumpi utvrdi da u gorivu nema propisane koncentracije markera, to znači da je ono bilo predmet nekih malverzacija, za šta se pumpe kažnjavaju novčanim kaznama koje idu i do tri miliona dinara, uz zabranu rada u trajanju od šest meseci do tri godine. ■



SA DOBRO JE DA ZNATE

DA LI PROJEKOVANI AUTOMOBILI DOMANJUJU KUPEC

Trikovi smanjuju po trošnju

Zbog čega vozači u praksi ne mogu da ostvare ekonomičnost koju navode proizvođači automobila? Koji trikovi se koriste da bi se na standardnim ispitivanjima postigli bolji rezultat? Šta pokazuju testovi koje izvodi redakcija revije SAT Plus

Čak i ako se više razume u auto, iznenađenje ima da se podaci o ekonomičnosti koje daju proizvođači teško ostvaruju u praksi. Obično se uzima da će automobili u stvarnosti trošiti za rećinu, trošnja više nego što je u uopštenosti i smatra se da je lošavta normalna. Ipak, masina voć ravnihi da fabrički podaci u potrošnji nisu tačni, već su uvoština koji su koji od bi-ko kojih rezultati. Merenje potrošnje je kao deo procedure homologacije koju svaki automobili mora da pređe, a bu-đaci da potrošnja zavisi od broj- nika faktora: postoji standard ko-ji precizno definiše kako se čini „fabrički“ potrošnja. Na taj na-

čin, svi automobili prolaze istu procedure merenje, pa dobije- ni rezultati mogu da se porede bez obzira na to kada i u ko- jemu delu sveta je nako ispitano au- tomobil.

Stižu nova pravila
Isprobati u vide nedostatak sa- danjaj standarda za merenje potrošnje goriva. Ekonomika komisija Evropske unije sa- zvala je radnu grupu da se pripremi novi standard za merenje potrošnje goriva. Komisija će se sastati u martu ove godine, a naj- ne primena bi trebalo da počne 2017. Iz Ekonomika komisije sa- opštavaju da će novi standard, na kojem su radili pet godina, koje simuliraju stvarne uslove i tako dovesti potrošnja bliže real- noj potrošnji goriva.

Nako laboratorije „preša“
Medutim, standardna pro- cedura je najčešće prilika da- liko od realnih uslova, pa čija potrošnja koja je obično zna- jno drugačija nego u stvarnosti. Doo problema potiče od toga što su pravila napisana pre ne- koliko decenija, pa se odgova- raju savremenim uslovima sa- obnavljanja. Na primer, automobili se lakom težu vrlo kratko kre- tu brzinom od 120 km/h, dok u stvarnosti vozilima postaju autoputera vrlo često ide kom- binazija. Procedure nije pri- lagodena ni savremenim au- tomobilima, pa su primer, na- zivima u čiji korišćenje i bi- ma uređaja.

Pravilan problem je u to- me što proizvođači, znajući ka- kvi su testovi, mogu probati da pripreme automobili tako da- na testu bude što ispodnija. To- znači da su to problem kada

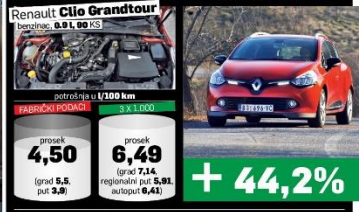
Testovi potvrđuju razlike

Da se fabrički podaci ne znače verovatno pokaz- ju testovi koje godinama izvodi revija SAT Plus, kao i naši partneri u inostranstvu. Uvođenje je da se na veliko razlika između deklarisanog potrošnje i one na stvarnim testu najčešće po- javljuje kod automobila sa najaverevanijem ken- strukcijom. Tako je porać „kajen“ sa lahričnim popo- nim na testu tradio blizu 70 odsto više goriva nego što je u fabričkim podacima. Ove razlike obično su oko 40 odsto, ali ima i ređih primera, recimo Subaru potrošnja i one na stvarnim testu najčešće po- javljuje kod automobila sa najaverevanijem ken- strukcijom. Tako je porać „kajen“ sa lahričnim popo- nim na testu tradio blizu 70 odsto više goriva nego što je u fabričkim podacima. Ove razlike obično su oko 40 odsto, ali ima i ređih primera, recimo Subaru potrošnja i one na stvarnim testu najčešće po- javljuje kod automobila sa najaverevanijem ken-



TACNIJI PODACI SA "3 X 1.000"

Da biste dobili do pravu potrošnja u ekonomično- sti, a uporediti ih sa fabričkim, revija SAT Plus na- kruno ispitivanjima najviše pravi potrošnja. nove vrste testa „3 x 1.000“ koji ima važniju da- lom da bismo još tačnije i detaljnije ocenili kako goriva testirani automobili i na njima odobreni me- reno potrošnja u gradu, na autoputu i regionalnom („obličin“) pute, a potom iz njih izračunavamo krajnje ispitivanjima najviše pravi potrošnja. Ove vrste testa „3 x 1.000“ koji ima važniju da- lom da bismo još tačnije i detaljnije ocenili kako goriva testirani automobili i na njima odobreni me- reno potrošnja u gradu, na autoputu i regionalnom („obličin“) pute, a potom iz njih izračunavamo krajnje ispitivanjima najviše pravi potrošnja.



Kvalitetom protiv povećanja potrošnje

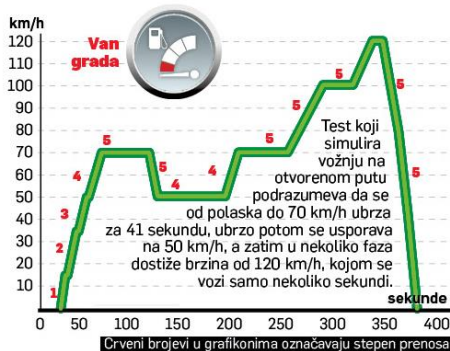
Na stvarnu potrošnju goriva utiče, naravno, i samo gorivo. Na fabričkim testovima se sigurno koristi najkvalitetnije moguće, dok u realnim uslovima nije isključeno da se u rezervoaru nađu i neki nepoželjni dodaci ili gorivo lošijeg kvaliteta, što sigurno povećava potrošnju, a time i troškove koje vozači imaju na benzinskoj pumpi. Neadekvatno gorivo je obično posledica prevara, prvenstveno dodavanja nekih drugih tečnosti ili snabdevanja iz neregularnih izvora. Te malverzacije pojedini trgovci izvode jer tako po ceni „pravog“ goriva prodaju nešto što je mnogo jeftinije, a izbegavaju plaćanje poreza i akciza, koje čine veliki deo cene goriva. Upravo zato je u Srbiji početkom ove godine počeo program mar-

kiranja koji omogućava pouzdano otkrivanje goriva koje nije stiglo na tržište regularnim kanalima. Zasniva se na tome da se u sve legalno uvezeno ili proizvedeno gorivo dodaje vrlo mala količina specijalne, nevidljive supstance, nanomarkera, koji se može otkriti samo posebnim uređajima. Ako se pri kontroli na pumpi pokaže da u gorivu nema dovoljno markera, ili ga nema uopšte, to je znak da ono nije regularno. Pošto tera prodavce da se snabdevaju isključivo na legalan način, markiranje posredno garantuje vozačima da se u rezervoarima neće naći ništa drugo osim goriva čiji kvalitet ispunjava važeće standarde. Na taj način, vlasnici automobila mogu biti sigurni i da loše gorivo neće izazvati povećanu potrošnju i uvećati izdatke.



Šta kaže standard

Prema standardu, potrošnja se meri u dva režima, koji treba da simuliraju gradsku i vožnju na otvorenom putu. U stvari, automobil se tokom merenja nalazi u laboratoriji, na valjcima opremljenim posebnim kočnicama koje simuliraju otpore. Brzina i ubrzanje su jasno definisani pravilima, onako kako ih prikazuju dijagrami. Uočljivo je da se testovi izvode pri relativno malim brzinama i uz vrlo blago ubrzanje.



Test koji simulira gradsku vožnju sadrži blago ubrzanje, usporavanje, kretanje različitim brzinama i stajanje. Do brzine od 50 km/h stiže se za 26 sekundi.

u gumama, što takođe smanjuje otpor, kao i iskopčavanje alternatora jer i on pomalo „koči“ motor. Naravno, isključen je i klima-uređaj i sve drugo što bi moglo da utiče na potrošnju goriva. Pošto je standard napravljen odavno, on ne uzima u obzir savremene sisteme, kao što su hibridni pogon i start-stop sistem, pa je kod automobila koji ih imaju još veća razlika između testa i stvarnosti. Zbog svega toga, stručnjaci skreću pažnju da je povećanje ekonomičnosti koje se beleži u zvaničnim podacima, u poslednjih deceniju-dve ostvareno kako stvarnim napretkom samih vozila, tako i zbog nerealnih podataka sa testova.

I nerealno i nepredvidivo

Običnog vlasnika automobila sva pomenuta objašnjenja i detalji i ne moraju da za-

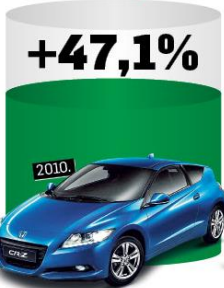
nimaju, ali bi verovatno voleo da zna da li fabrički podaci o potrošnji imaju neki praktični značaj i kako ih treba „čitati“. Čest odgovor na to pitanje je da podaci iz prospekata nisu isti kao iz prakse, ali su dobri za poređenje jer se na testovima svi automobili ispituju na isti način, pa nema uticaja stila vožnje, konfiguracije puta i drugih faktora. Ipak, izgleda da i to pravo vilo sve manje važi, naročito od kada su počeli da stižu motori novijih generacija (recimo „mali“ turbobenzinci), hibridi i druga savremena rešenja. Tako kod nekih automobila standardni test greši za, recimo 15 odsto, a kod nekih drugih za više od 50. To ujedno znači da i ako dva modela po standardu imaju jednaku potrošnju, u praksi će među njima možda postojati velika razlika. ■ V.L.

Testovi potvrđuju razlike

► sa str. 50

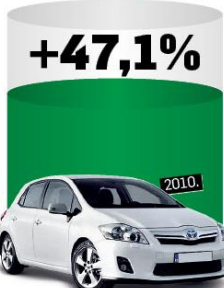
Honda CR-Z 1.5 i-VTEC

■ Fabrički podatak: **5,0**
■ Naše merenje: **7,4**



Toyota Auris 1.8 HSD

■ Fabrički podatak: **4,0**
■ Naše merenje: **5,9**



Nissan Micra 1.2 Automatic

■ Fabrički podatak: **5,4**
■ Naše merenje: **7,0**



Volkswagen Golf 2.0 TDI

■ Fabrički podatak: **4,8**
■ Naše merenje: **6,1**



Subaru Outback 2.5i

■ Fabrički podatak: **9,4**
■ Naše merenje: **9,9**

